

Rektor vid Almåsgymnasiet
Alingsåsvägen 36
504 38 BORÅS

2010-08-25
1 (10)
Dnr: 40-2009:1837

Borås kommun
501 80 BORÅS

Kvalitetsgranskning av Almåsgymnasiet i Borås kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat kvaliteten i undervisningen i Matematik A vid 55 kommunala och fristående gymnasieskolor.

Granskningen vid Almåsgymnasiet visar att det finns behov av förbättringar.

För att höja kvaliteten i matematikundervisningen vid Almåsgymnasiet bedömer Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn behöver vidta åtgärder så att:

- Undervisningen i kursen Matematik A tydligare utgår från utbildningens program mål och från kursplanens mål att sträva mot så att samtliga elever får möjlighet till helhet och sammanhang i utbildningen samt utveckla de förmågor som anges i mål att sträva mot.
- Eleverna ges större möjlighet till inflytande över undervisningen i Matematik A.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn dessutom måste vidta åtgärder vid Almåsgymnasiet inom följande områden:

- För alla elever som behöver särskilt stöd i matematik finns inte upprättat ett åtgärdsprogram där det tydligt framgår vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (8 kap. 1a § gymnasieförordningen).

Senast inom tre månader från dagen för beslutet, dvs. senast den 25 november 2010 ska Borås kommun redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet. Dessa gäller både åtgärder som måste vidtas och åtgärder som behöver vidtas för att höja kvaliteten i verksamheten.

Skolinspektionens granskning av matematikundervisningen

Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av matematikundervisningen i gymnasieskolan under perioden 1 september 2009 till och med den 30 april 2010. Granskningen av Almåsgymnasiet ingår i detta projekt som omfattar totalt 55 gymnasieskolor. Iakttagelser och slutsatser avseende samtliga skolor inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens övergripande granskningsrapport, *Matematikundervisningen i gymnasieskolan*.

Resultat och erfarenhet av tidigare inspektioner samt officiell statistik visar på svenska elevers vikande resultat i matematik. Bilden förstärks också av gjorda jämförelser med andra OECD-länder.^{1 2} Dessa jämförande studier visar att svenska elevers kunskaper i matematik har försämrats i flera avseenden. Exempelvis visar TIMSS Advanced 2008 - den första internationella kunskapsstudien bland gymnasieelever på 13 år - att andelen elever som inte når upp till den mest grundläggande kunskapsnivån har ökat i matematik. Det är de lågpresterande eleverna som har försämrat sina resultat mest även om de högpresterande elevernas resultat också har försämrats.

Skolinspektionen granskade i ett tidigare projekt³ matematikundervisningen i grundskolan. Här framkom att matematikundervisningen i grundskolan inte är tillräckligt varierad för att leva upp till styrdokumentens intentioner och olika mål. Speciellt brister skolornas arbete med mål att sträva mot i kursplanen för matematik. I sammanhanget visar sig lärarnas utbildning, kompetens och kunskap om målen ha stor betydelse. Rektorernas ledarskap och ansvarstagande för att matematikundervisningen utvecklas är generellt ett område som behöver förbättras men är också en tydlig framgångsfaktor vid de skolor där detta är påtagligt.

I det nu aktuella kvalitetsgranskningsprojektet har Skolinspektionen granskat kvaliteten i undervisningen i Matematik A i gymnasieskolan. Undervisningen har i första hand granskats på de nationella programmen omvårdnadsprogrammet (OP), industriprogrammet (IP), naturvetenskapsprogrammet (NV), barn- och fritidsprogrammet (BF),

¹ Trends in International Mathematics and Science Study, TIMSS

² International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA

³ "Utbildningens innehåll och ändamålsenlighet – en tematisk granskning av undervisningen i matematik"

fordonsprogrammet (FP) och samhällsprogrammet (SP), specialutformade program med anknytning till de nämnda nationella programmen samt motsvarande utbildning i fristående skolor. I något fall har granskningen omfattat ett näraliggande programalternativ.

Matematik A är en kärnämneskurs som ingår i alla program. Kursen ger kunskaper som alla i samhället behöver samt utgör en nödvändig byggsten i elevernas valda studieinriktningar och i deras fortsatta studier. Innehållet utgår från matematikutbildningen i grundskolan samt innebär en breddning och fördjupning i ämnet.

Syftet är att granska om skolans undervisning i matematik är varierad till innehåll och i arbetsform för att främja alla elevers kunskapsutveckling i ämnet. Fokus för granskningen har varit att bedöma hur väl undervisningen i matematik lever upp till program mål eller motsvarande samt mål att sträva mot i kursplanen och läroplanen. Inom ramen för granskningen har också bedömts om undervisningen utgår från den enskilda elevens behov, förutsättningar och erfarenheter och om skolan använder lärare i Matematik A, som har pedagogisk utbildning och kompetens för den undervisning de bedriver.

Som pedagogisk ledare och chef har rektorn ett övergripande ansvar för skolans kärnverksamhet, undervisningen, vilket bland annat innebär att resultat följs upp och utvärderas samt att nödvändiga åtgärder vidtas.

Ansvariga för kvalitetsgranskningen vid Almqvistsgymnasiet har varit undervisningsrådet Egon Andersson och utredare Jens Pettersson. Dessutom har experten Marie Bergholm deltagit.

Information om kvalitetsgranskning finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/.

Beskrivning av skolan

I Borås kommun finns fem kommunala gymnasieskolor. En av dem är Almqvistsgymnasiet som erbjuder nio olika yrkesförberedande program, gymnasiesärskola, viss vuxenutbildning och lärlingsutbildning. Skolinspektionens kvalitetsgranskning av undervisningen i kursen matematik A har i huvudsak inriktats mot Barn- och fritidsprogrammet (BF), Industriprogrammet (IP) och Omvårdnadsprogrammet (OP).

Skolan har c:a 900 elever.

Skolan leds av en gymnasiechef och tre rektorer. Rektorerna leder var sin sektor med olika program och en av rektorerna har ett särskilt ansvar för undervisningen i ämnet matematik. Vid skolan finns också en ämnesansvarig lärare för ämnet matematik och en programansvarig lärare för varje program.

Motivering till beslutet

Helhetsbedömning

Almåsgymnasiet i Borås ger ett lugnt och trivsamt intryck och inspektörerna uppfattar att skolan präglas av gemenskap och ömsesidig respekt mellan elever, personal och ledning.

Granskningen av undervisningen i kursen Matematik A visar att undervisningsgrupperna är relativt små och i stort sett sammanhållna programvis vilket bland annat ger goda förutsättningar för att inrikta undervisningen mot programmålen. Men även om lärarna uppger att betydelsen av programmålen är stor så finns endast enstaka exempel där undervisningen utgår från studieinriktningens program mål. Samarbetet mellan matematiklärarna och karaktärsämneslärare är litet även om det förekommer inom Hotell- och restaurangprogrammet. För att ge samtliga elever möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning behöver undervisningen i Matematik A i större utsträckning inriktas mot programmålen.

Undervisningen i Matematik A vid skolan inriktas i huvudsak på att kursplanens mål att uppnå ska nås. Under flertalet lektioner som inspektörerna besöker verkar eleverna vara mera fokuserade på att klara de uppgifter som finns i läroboken än att utveckla sin matematiska kreativitet och förmåga att lösa problem. Kursplanens mål att sträva mot präglar endast undantagsvis undervisningen. Skolinspektionen bedömer därför att undervisningen i Matematik A i högre utsträckning behöver inriktas mot kursplanens mål att sträva mot. Genom deltagandet i projektet "Bedömning för lärande" har dock skolan påbörjat ett utvecklingsarbete som rektorer och lärare hoppas ska leda till arbetssätt som utgår från elevens behov och förutsättningar, ger eleven bra feedback i sitt arbete och som dessutom tydliggör kursplanens mål.

Flera elever i behov av särskilt stöd använder sig inte av de möjligheter skolan erbjuder. Det blir därför särskilt viktigt att skolan har tydliga rutiner för hur åtgärdsprogram upprättas. Granskningen visar också att matematiklärarna vid Almåsgymnasiet behöver ge eleverna ett större inflytande över sitt lärande.

Almåsgymnasiets lärare har samtliga lärarutbildning och bedöms av rektorerna ha kompetens för den undervisning som de i huvudsak bedriver. De erbjuds kompetensutveckling genom diskussioner, kurser och inte minst genom deltagandet i projektet "Bedömning för lärande" i sitt arbete mot de mål som styrdokumentet anger.

Slutsatser av granskningen

1. Är undervisningen i matematik varierad till innehåll och arbetsform för att främja elevens kunskapsutveckling?

1.1. Inriktas undervisningen mot aktuell elevgrupps program mål?

Eftersom Matematik A läses av elever med olika studieinriktningar måste läraren anpassa undervisningen och välja matematiska problem med hänsyn till programmet.

Vid samtal med elever menar flera att kursen Matematik A är viktig eftersom den ger behörighet för vidare studier och att det motiverar dem att läsa kursen. De uppger också att undervisningen sällan kopplas till det program som de studerar men att de är övertygade om att matematikundervisningen skulle bli mer intressant om den i högre grad utgick från programmets karaktär, programmålen.

I samtal med lärare som är programansvariga och ämnesansvarig framkommer att samarbete mellan matematiklärare och karaktärsämneslärare ofta grundas i personliga relationer och intressen. Den lärare som har varit längst vid skolan har ett nära samarbete med karaktärsämneslärarna på Hotell- och restaurang programmet men i övrigt är samarbetet mellan matematiklärare och karaktärsämneslärare litet vid Almqvistsgymnasiet. De programansvariga pekar dock på att det tidigare har förekommit samverkan mellan matematiklärare och karaktärsämneslärare men att dessa matematiklärare har slutat sin tjänstgöring vid skolan. De programansvariga pekar också på att de planerar samarbete inom ämnet Mönsterkonstruktion och inom frisörutbildningen. Övriga lärare menar att kopplingen mellan studieinriktningens program mål och kursen Matematik A är viktig för eleverna när det gäller förståelsen för ämnet matematik. De menar att det finns en ambition till samarbete men att detta inte har tagit fart som önskat på grund av nya lärare och kollisioner i schemat.

Vid Almqvistsgymnasiet intervjuade inspektörerna fem lärare som undervisar i kursen Matematik A. Av dessa har endast två arbetat vid skolan i mer än ett och ett halvt år. Lärarnas erfarenhet av undervisning inom kursen Matematik A är i allmänhet kort vilket av rektorerna anges som ett skäl till att undervisningen i relativt liten omfattning utgår från studieinriktningens program mål. Rektorerna uppger att de på olika sätt för diskussioner där styrdokumentens mål tas upp, exempelvis vid medarbetarsamtalen. De menar också att det är deras uppgift som pedagogiska ledare att fokusera på läroplanens, programmets och kursens mål men att de vill ge lärarna frihet att utforma utbildningen inom dessa ramar. Uppföljning sker genom ett systematiskt kvalitetsarbete med kunskapsresultaten i fokus. Rektorerna vill att det ska synas i matematikundervisningen vilket program eleverna studerar.

Skolinspektionen kan vid lektionsbesöken se få exempel på anknytningar till elevernas studieinriktning. När undervisningen i Matematik A inriktas mot programmålen ger det eleverna möjlighet till helhet och sammanhang i utbildningen.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i kursen Matematik A i alltför liten grad inriktas mot programmålen för utbildningen. Rektorn har det övergripande ansvaret för att så sker.

1.2. Utgår undervisningen från strävansmålen i kursplanen?

Utbildningen syftar till att eleverna ska kunna analysera, kritiskt bedöma och lösa problem för att självständigt och i grupp kunna ta ställning i frågor som är viktiga för dem själva och samhället. Det kan vara etiska frågor och miljöfrågor, exempelvis statistik kring risker och trafikolyckor, gränsvärden för giftiga färgämnen i mat osv. Utbildningen ska också leda till förmåga att kommunicera med matematikens internationella språk och symboler samt syfta till att eleven får tilltro till sin egen förmåga att lära och använda matematik. Mål att sträva mot pekar ut de kvaliteter som undervisningen ska inriktas mot. Lärarnas kunskaper om kursplanens strävansmål har därför stor betydelse för undervisningen. Eleverna ska få förutsättningar att utveckla de kompetenser och förmågor som uttrycks i strävansmålen.

Eleverna uttrycker vid olika samtal att lärarna talar med dem om målen för kursen vid kursstart och enligt de flesta även inför varje kapitel. Eleverna gör i samtalen ingen skillnad på uppnåendemål och strävansmål. De känner endast till att det finns mål för kursen. På frågan "Hur skulle du undervisa om du var lärare och hade din matematiklärarens kunskaper?" svarar eleverna oftast att undervisningen skulle vara på det sätt som läraren undervisar. Inspektörerna får uppfattningen att elevernas förväntningar på undervisningen i matematik är att undervisningen ska ha den uppläggning som lärarna har med genomgång och eget arbete med uppföljande skriftligt prov. En mindre andel av de elever som inspektörerna talar med menar att de saknar laborativa inslag, gruppdiskussioner och problemlösning eftersom de var vana vid dessa inslag i undervisningen i grundskolan.

Vid lektionsbesök möter inspektörerna en undervisningsgrupp där läraren börjar undervisningen med orden "tanken med dagens lektion är att..." och fortsätter efter redogörelsen lektionen med ett problem som eleverna ska lösa i grupp och som i den efterföljande diskussionen leder fram till hur eleverna med en ekvation kan lösa problemet. Eleverna får också i grupp skapa ett problem som kan lösas med en given ekvation. Gruppernas förslag redovisas och diskuteras. Under lektionen blandas diskussioner och eget arbete och eleverna är aktiva större delen av den två timmar långa lektionen. Vid de flesta lektionsbesök möter dock inspektörerna undervisning där läraren vid genomgången i början av lektionen, genom olika exempel, försäkrar sig om att eleverna har kunskaper så att de kan klara av att göra de uppgifter som hör till dagens beting. Eleverna ges möjlighet till frågor och läraren ställer frågor till eleverna för att försäkra sig om att eleverna har förstått. Inspektörerna får uppfattningen att undervisningen i kursen Matematik A vid skolan har få inslag liknande det ovan beskrivna, där eleverna ges möjlighet till att analysera, kritiskt bedöma och lösa problem för att självständigt och i grupp kunna ta ställning i frågor som är viktiga för dem själva och samhället. Detta medför att eleverna ges små möjligheter att utveckla de kompetenser och förmågor som uttrycks i strävansmålen.

Matematiklärarna vid Almqvistsgymnasiet arbetar tillsammans med planeringen av undervisningen och har gemensamt bestämt att eleverna ska få kapitelplaneringar som lärargruppen har gjort. Lärarna har tidigare erfarenheter av att eleverna har kunnat ta

större ansvar för planeringen av undervisningen men har bestämt sig för att själva upprätta en tidsplan för undervisningen i Matematik A. Detta bland annat för att framför allt lärarna ska känna sig trygga i att eleverna får den undervisning de behöver för att nå bra resultat på de nationella ämnesproven. Det innebär enligt lärarna att undervisningen och samtalen med eleverna starkt fokuseras på kursplanens uppnåendemål och att strävansmålen kommer i andra hand. Lärarna med längre erfarenhet av undervisning i matematik uttrycker att de "har med sig strävansmålen" men att de endast talar med eleverna om uppnåendemålen eftersom de upplever att de både är enklare att förklara och mer gripbara för eleverna.

Som tidigare nämnts uppger rektorerna att de vid olika träffar med lärarna fokuserar på styrdokumentens mål men att de trots det tror att lärarna mest fokuserar på kursplanens mål att uppnå och de betygskriterier som gäller för kursen. Rektorerna tror inte att eleverna är medvetna om de strävansmål som finns i läroplan och kursplan.

Skolinspektionen bedömer att Almåsgymnasiet behöver vidta åtgärder så att oavsett lärare och program undervisningen i kursen Matematik A inriktas mot kursplanens mål att sträva mot. Rektorerna har här ett övergripande ansvar.

1.3. Utgår undervisningen från den enskilde elevens, behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande?

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Detta gäller alla elever. Elever ska ha utmaningar för att utvecklas så långt som möjligt. I matematikundervisningen krävs därför att alla elever får en balans mellan kreativa, problemlösande aktiviteter och faktiska kunskaper om matematikens begrepp och metoder.

Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet. Detta förutsätter bland annat att skolan klargör utbildningens mål samt att alla elever ges möjlighet att utveckla ett verkligt inflytande på arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Undervisningen i kursen matematik A vid Almåsgymnasiet präglas av lärarnas ambition att genom ett målinriktat arbete utifrån kursplanens uppnåendemål träna eleverna i att få matematiska kunskaper och färdigheter så att de når minst nivån för betyget godkänt på det nationella ämnesprovet. Undervisningen planeras av lärarna efter lärobokens kapitelindelning och elevernas kunskaper följs efter varje kapitel upp genom ett prov.

Borås kommun har sedan hösten startat ett forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med Högskolan i Borås i syfte att "förbättra betingelserna för lärarnas bedömning liksom för elevernas lärande". Projektet kallas "Bedömning för lärande", BFL. Rektorernas förhoppning är att projektet ska leda till att undervisningen alltmer fokuseras på läroplanens och kursplanens strävansmål. Projektet har bland annat resulterat i att lärarna efter prov i matematik ger eleverna enskild återkoppling i form av ett dokument med "Personliga kommentarer". Dokumentet är indelat i områdena "Vad som gick

bra", "Vad du behöver öva mer på", "Supporttid" och "Övriga kommentarer". Inom det första området beskriver läraren i punktform de delar som eleven klarade bra och inom det andra området de delar som eleven behöver öva mer på. I alla dokument som inspektörerna tog del av var antalet punkter under det första området betydligt fler än under det andra, även om eleven inte lyckades på provet. Om eleven inte har klarat provet tillräckligt bra skriver läraren under området "Supporttid" om eleven bör gå på skolans supporttid eller om det är obligatoriskt för eleven att komma till detta stöd som läraren erbjuder. Under "Övriga kommentarer" ger läraren feedback, oftast positiv, på elevens arbete. Vid samtal med elever som inte har lyckats på de prov som genomförts visar de gärna upp detta dokument och visar på de punkter i dokumentet där de lyckats. Enligt lärarna ger denna återkoppling en positiv feedback och motiverar dessutom eleverna till att koppla undervisningen till, i första hand, de uppnåendemål som gäller för kursen. Genom lärarens kommentarer kan eleven utmanas på den nivå som eleven och läraren önskar.

Inom projektet "Bedömning för lärande" har skolan påbörjat ett utvecklingsarbete som rektorer och lärare hoppas ska leda till arbetssätt som utgår från elevens behov och förutsättningar, ger eleven bra feedback i sitt arbete och som dessutom tydliggör kursplanens mål.

Vid samtal med elever uppger de att de är nöjda med det stöd de får under lektionstid och under den utlagda supporttiden. Till supporttiden är alla elever välkomna. Skolan har också tillgång till specialpedagoger som är anställda i Utbildningsförvaltningens utvecklingsenhet och som har som uppdrag att stödja alla kommunala gymnasieskolor ur ett specialpedagogiskt perspektiv.

Granskningen av de åtgärdsprogram som inspektörerna har tillgång till visar att de i allmänhet i ringa grad, utifrån kursplanens mål, redovisar vilka behov eleven har. Det finns åtgärdsprogram som konstaterar att eleven inte nått godkända resultat på proven och att eleven därför måste komma på supporttiden och även studera hemma om målet att nå betyget Godkänt ska nås. Vid samtal med lärare och rektorer samt vid granskningen av åtgärdsprogram får inspektörerna uppfattningen att skolan måste se över sina rutiner när det gäller när och hur åtgärdsprogram upprättas.

Som tidigare nämnts har lärarna enats om att de styr upp och planerar undervisningen i tid utan elevernas inflytande. De elever som inspektörerna talar med uppger att det känns bra eftersom det är lärarna som vet vad som ska klaras av under kursen. Elevernas inflytande på lektionerna varierar mellan lärarna men i de flesta fall uppger eleverna att läraren är lyhörd och beredd att ändra sin lektionsplanering efter elevernas önskemål. Lektionsbesök bekräftar bilden då flera lärare i början av lektionen redogör för hur de har planerat lektionen och får ett godkännande av eleverna. Inspektörerna noterar också att lärarna i flera fall tacksamt tar emot elevernas synpunkter. Eleverna framför dock få önskemål.

Enligt gymnasieförordningen definieras undervisningstid som "tid för arbete som planeras av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning". Vid Almåsgymnasiet planerar inte lärare och elever undervisningstiden tillsammans.

Skolinspektionen kan i sin granskning inte finna annat än att undervisningen i Matematik A utgår från den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande. Skolinspektionen vill ändå peka på vikten av att skolan fortsätter sitt arbete så att alla elever ges utmaningar och stöd för att utvecklas så långt som möjligt och att det krävs att alla elever får en balans mellan kreativa, problemlösande aktiviteter och faktiska kunskaper om matematikens begrepp och metoder.

Skolinspektionen bedömer att Almåsgymnasiet behöver förbättra sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen och ge eleverna ett större inflytande över sitt lärande i matematik. Skolinspektionen bedömer också att skolan måste se över sina rutiner när det gäller upprättandet av åtgärdsprogram och säkerställa att samtliga elever som är i behov av särskilda stödåtgärder får ett åtgärdsprogram där det tydligt framgår vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

2. Bedrivs undervisningen i matematik av lärare som har pedagogisk utbildning och kompetens?

Lärarnas pedagogiska och matematiska kompetens är viktiga förutsättningar för undervisningens kvalitet. Lärarna ska få möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå målen, för att lärarna får den kompetensutveckling som krävs och för hur lärarna används i undervisningen.

De lärare som tjänstgör som matematiklärare vid Almåsgymnasiet har samtliga lärarexamen och bedöms av rektorerna, enligt insänd förteckning, vara behöriga för undervisning i kursen Matematik A.

Granskningen visar att det finns lärare vid Almåsgymnasiet som har behov av att utveckla sin kompetens när det gäller att organisera undervisningen utifrån de nationella målen. Vid skolan finns en särskild kompetensutvecklingsplan för lärare som undervisar i kursen Matematik A. Enligt denna deltar skolans samtliga lärare i utbildning inom projektet "Bedömning för lärande" och lärarna har som uppgift att införa detta sätt att arbeta i undervisningen och vid bedömning. Förutom denna kompetensutveckling erbjuds möjlighet till individuell kompetensutveckling så långt skolans ekonomiska ramar tillåter. Som exempel på detta nämns att samtliga lärare har deltagit i Matematikbienenalen, varit på olika föreläsningar kring ämnet matematik och att en lärare har genomfört en distansutbildning i specialpedagogik inom ämnet matematik.

Rektorn har ansvaret för att verksamheten inriktas på att de nationella målen nås. Rektorn har också ansvaret att tillsammans med lärarna se till att de får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Skolinspektionen bedömer att lärarna i Matematik A vid Almåsgymnasiet ges möjlighet till kompetensutveckling som bygger på kunskap om vilka åtgärder som behövs för att komma längre i arbetet med att nå målen.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Monica Gillenius, Mats Lindström och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Egon Andersson
Undervisningsråd